

Statsminister Kåre Willochs tale under Regjeringens middag på Akershus Slott 22. oktober for Islands president Vigdís Finnbogadóttir.

Deres Majestet, ærede president Vigdís Finnbogadóttir,
Deres Kongelige Høyheter, Mine Damer og herrer.

Det er en stor ære og spesiell glede for meg på vegne av Den norske regjering å ønske Islands president hjertelig velkommen til Norge og til denne middagen på Akershus Slott.

Mange hundreårs historie knytter våre land og folk sammen. Vi har felles røtter i landsnåmstiden da gjæve kvinner og menn søkte en ny tilværelse over havet. I kamp med karrig natur og mektige naturkrefter skapt

2

et livskraftig og kulturelt banebrytende ættesamfunn, som fremdeles preger det moderne Island.

Ned gjennom historien i dette tusenåret har både Island og Norge opplevd sterkt skiftende forhold med nedgang og deretter ny fremgang både materielt og politisk. Begge land kjempet for å få tilbake sin selvstendighet etter lang tids fremmedstyre. Denne rikdom av felles erfaring gir oss et særskilt utgangspunkt for gjensidig forståelse. Vennskaps- og slektskapsbåndene mellom de to folk er nære og levende.

Også våre lands beliggenhet skaper et sterkt interessefelleskap. Den sikkerhets- og ressurspolitiske interesse som knytter seg til den del av Atlanterhavet hvor våre land er plassert, er økende. Derfor tjener det både oss selv og sikkerheten i vår del av verden at det ikke skapes noen tvil om den sikkerhetspolitiske stabilitet som her er skapt, først og fremst gjennom våre lands NATO-medlemskap, men også gjennom hele det sikkerhetspolitiske mønster som over lang tid har festnet seg mellom de nordiske land. Innenfor NATO arbeider våre to land aktivt for å minske spenningen mellom Øst og Vest og bidra til reelle forhandlinger om rustningskontroll og nedrustning.

I Norge har vi - som jeg allerede har vært inne på - en dyp interesse og beundring for den rike og særegne kultur som det islandske folk har skapt. Vi er så frimodige å regne den islandske sagalitteratur som nesten en fellesarv for våre folk. Strømmen av internasjonale impulser kan bli en berikelse av det nasjonale, der hvor det nasjonale er sterkt nok til å dra nytte av det fremmede, uten å la seg oversvømme av det. Den islandske kultur har maktet å bevare og videreutvikle sin egenart, med en motstandskraft og vilje til vern om særpreget som mange nasjoner kan lære meget av.

En viktig del av samarbeidet mellom våre to land finner sted gjennom Nordisk Råd. Det nordiske samarbeidet er inne i en fase hvor store og betydningsfulle spørsmål bør finne sin løsning.

Også i denne forbindelse vil jeg gjerne få fremheve betydningen av det kulturelle fellesskap, som tross alt er det som aller mest gir nordens folk et felles preg og den spesielle familiefølelse som er vår egen.

På det økonomiske området er det naturlig akkurat i disse tider å fremheve de felles interesser våre to land har av å bevare et liberalt internasjonalt handelssystem. Det er en styrke for de nordiske land at de så ofte kan opptre med felles stemme i de internasjonale fora. I nordisk regi er også meget arbeid utrettet for å legge forholdene bedre til rette for et nærmere industrielt samarbeid mellom våre to land.

6

Norge og Island har et sterkt interessefellesskap også i utviklingen av klare internasjonale rettsregler for beskyttelse og bruk av ressursene i havet. Vi har et felles ønske om å bygge opp en internasjonal rettsorden på dette felt og vi håper begge at dette vil lykkes. Det var svært bra at våre to land hittil har klart å løse de tvilsspørsmål som har oppstått dem imellom som følge av den havrettslige utvikling.

Island og Norge er i den internasjonale sammenheng små nasjoner. Vi må vokte oss for å overvurdere våre egne muligheter til å påvirke utviklingen i internasjonal økonomi og politikk. Men vi må også vokte oss for at vår beskjedne størrelse skal føre til en følelse av avmakt

7

og passivitet. Gjennom et samarbeid, styrket av felles fortid, og bygget på et sammenfallende syn på fremtiden, kan små nasjoner yte positive bidrag til løsningen av aktuelle problemer i en større sammenheng.

La meg med disse ord få utbringe en skål for Islands President og det islandske folk, og for en videre styrking av det helt spesielle og nære forhold mellom våre to folk.